

UNIVERSITETET I BERGEN

Ultralyd av tarmen med fokus på IBD

02.05.22

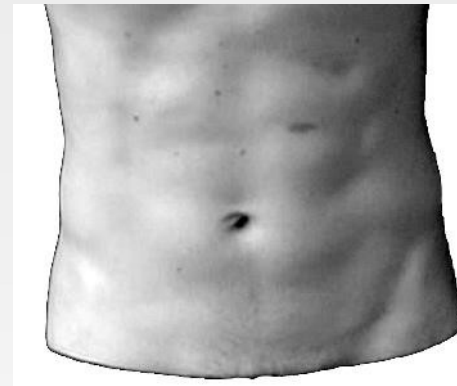
v/ Kim nylund

UNIVERSITETET I BERGEN

Oversikt

- Forberedelse
- Undersøkelsesteknikk
- Normalfunn
- Patologi
- Oppsummering og rapport

Forberedelse

- Ingen

Men

- Flatt ryggleie
- Faste >6 timer
- Væske invortes

Bedrer billedkvalitet

Magesekk etter at pasienten har drukket juice.

Undersøkelsesteknikk

-Generelt

- Generell undersøkelse
  - Kurvilineær probe (3,5-5MHz)
  - Oversikt større patologi
  - Dybdepenetrasjon
  - Relasjon til andre organer
- Detaljert undersøkelse
  - Lineær transducer 6-15 MHz
  - Eksterne markører brukes til orientering
  - Begynn fra et område som lett lar seg identifisere (Sigmoid eller TI)
  - Lagre stillbilder eller video hvis nødvendig

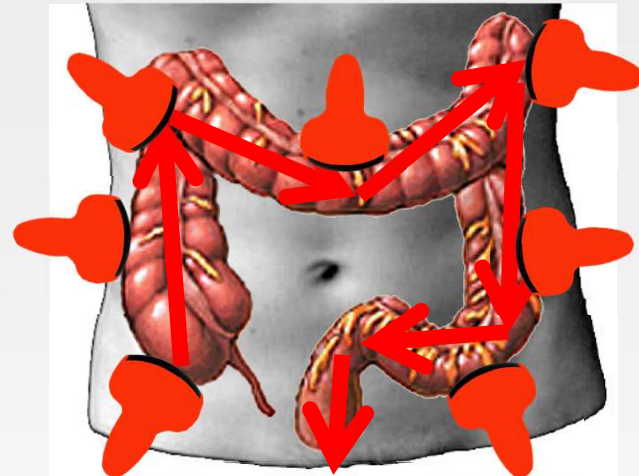
Ascites og peritoneal carcinomatose

Undersøkelsesteknikk

-Kolon

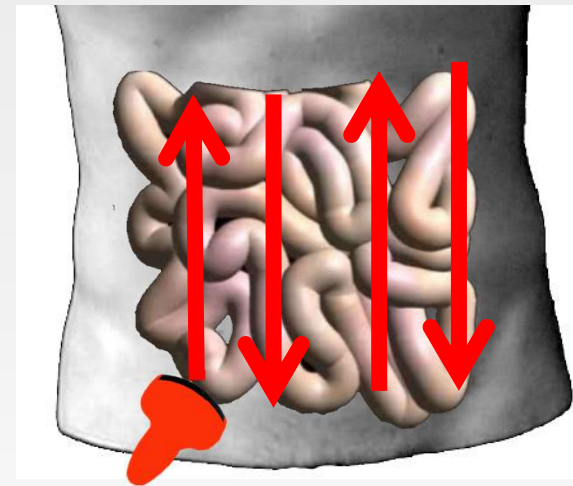
- Start høyre fossa
- Identifiser cøcum og skann i distal retning mot rektum,
- Appendix kan sees hos 50% av friske
- Ascendens og descendens sees ved å skanne inn fra begge flankene.
- Fleksurene sees best interkostalt. Spesielt venstre fleksur.
- Transversum har svært variabelt leie.
- Sigmoidium er lettest å se der den krysser psoas. Distale del er avhengig av full blære.

Undersøkelsesteknikk

-Tynntarm

- Start terminal ileum
- Skann i proksimal retning
- Vær systematisk
- Bruk kompresjon for å identifisere tarmslynger dypt i buken
- Bruk bakre bukvegg som indikator på at du har godt innsyn
- NB! Husk bekkenregionen! En full blære forenkler innsyn der.

Normalfunn

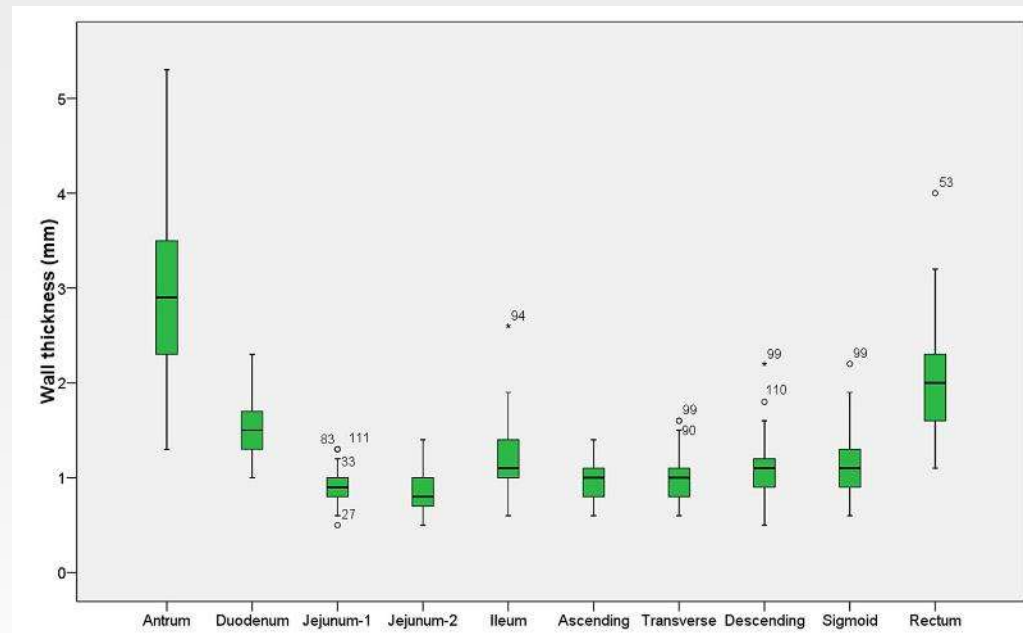
-Vegglag i GI traktus

- 3 to 5 vegglag sees avhengig av transducerfrekvens
- Delvis samsvar mellom ultralydlag og histologiske lag
- Overgangsekko
  - Oppstår i alle vevsoverganger
  - Feiltolkes som histologiske lag
  - Dekker faktiske strukturer

Normalfunn

-Veggtykkelse vs lokalitet i GI-traktus

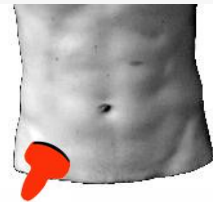
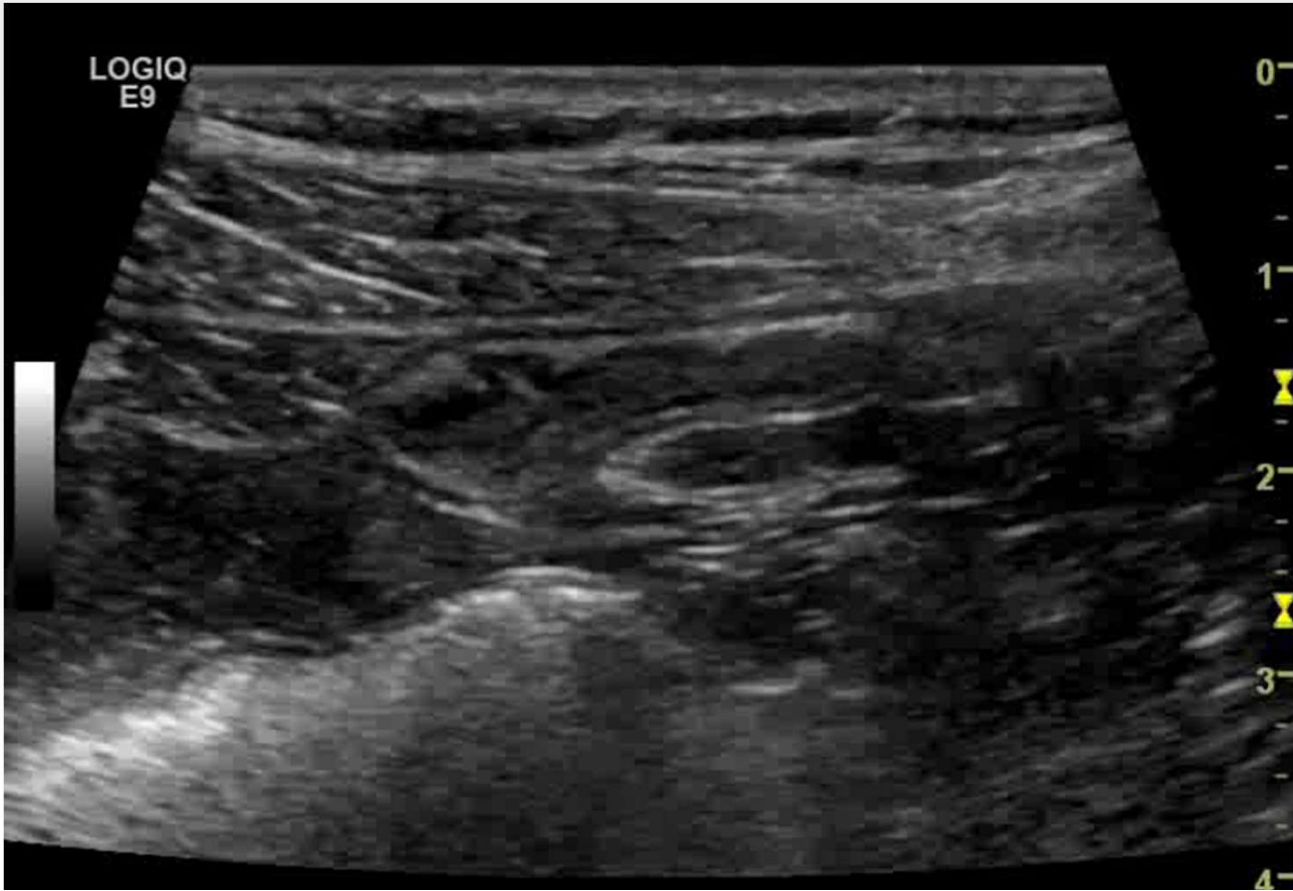

GI wall thickness in healthy volunteers (n=122). < 2mm except for antrum, duodenum and rectum. (Nylund et al. 2012)
3 or 4 mm commonly used as cut off in clinical studies

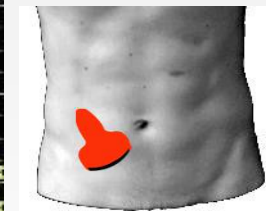
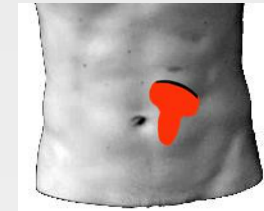

Normalfunn

Normalfunn -Tynntarm

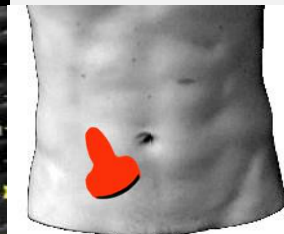
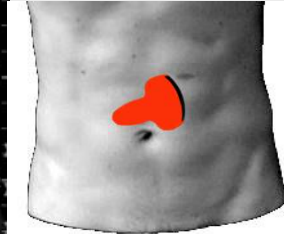
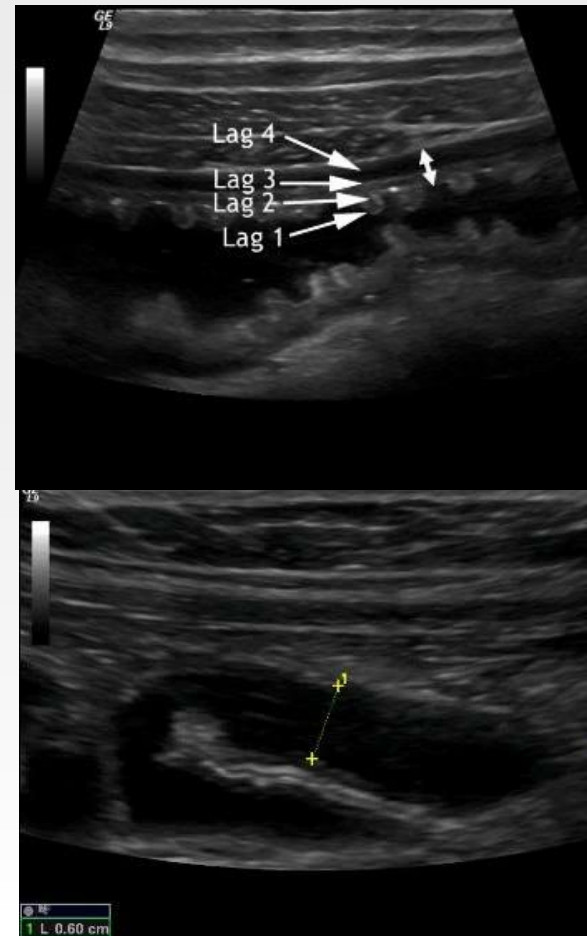
- Lokalitet:
  - Jejunum primært umbilikalt eller mot øvre venstre kvadrant
  - Ileum primært i hypogastriet, i pelvis og nedre høyre kvadrant
- Motilitet:
  - Peristaltikk med kontraksjoner opp mot 12/minutt
  - Færre i ileum
  - Ved faste variabel aktivitet avhengig av fase til «migrating motor complex.»

Normalfunn

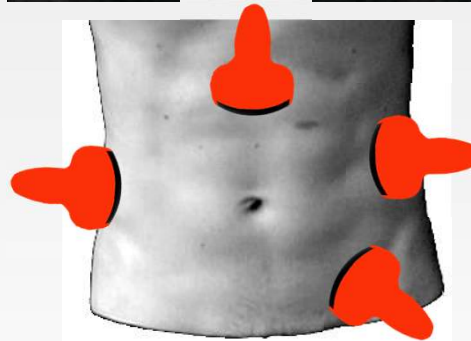
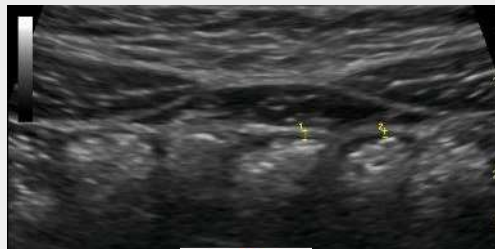
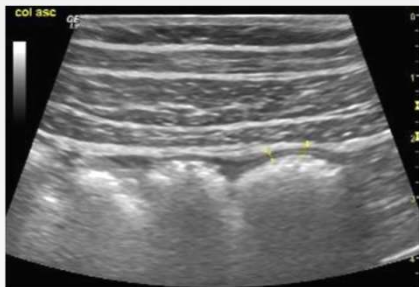
-Tynntarm

- Sonoanatomi
  - Valvulae conniventes er tettere og tydeligere i jejunum
  - M. propria inngår ikke
- Lumen
  - Lett å komprimere
  - Væskeaktig, grått innhold, ofte tomt ved faste
  - Luft stiger opp mot proben
  - Sjelden væskeaktig innhold (Se bilder)

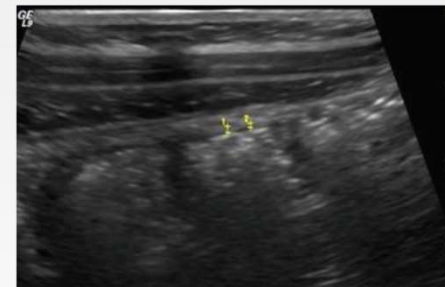

Normalfunn -Kolon

- Motilitet:
  - Sjelden
  - Vanskelig å komprimere og “dytte vekk”

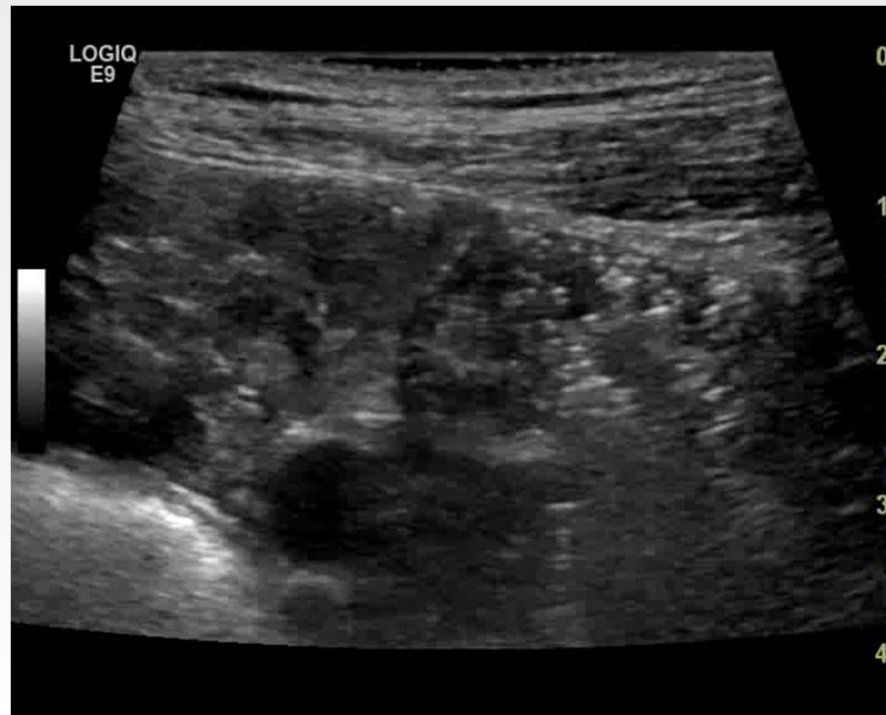
- Sonoanatomi
  - Hastreringer
  - (inkluderer propria)

- Lumen
  - Innhold blandet med luft
  - Som regel innhold
  - Sigmoid tom etter defekasjon

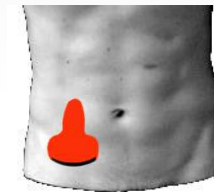
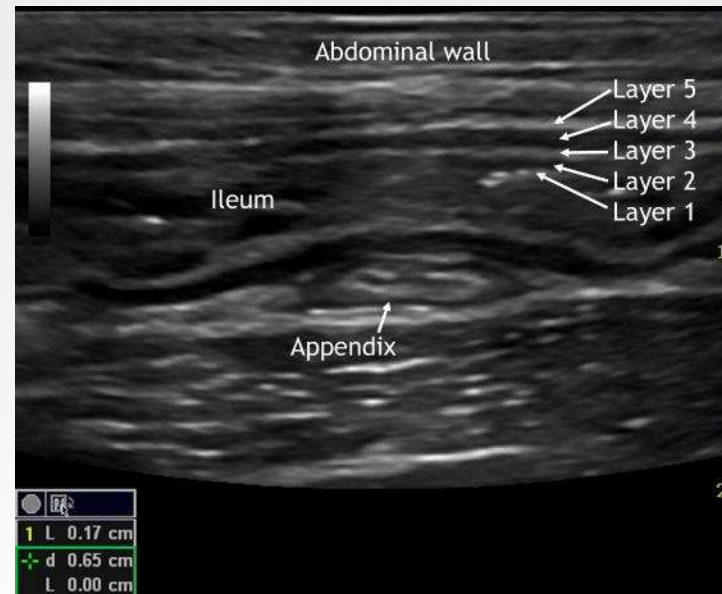

Tynntarm vs tykketarm

Normalfunn -Appendix

- Location:
  - Variabel
  - Ofte mellom terminale ileum/cøcum og psoas muskelen
- <6mm
- Kan komprimeres flat (Se bilde)

Ulcerøs colitt

-Generelt

- Veggtykkelse 2-10 mm
- Mukosa tykkere enn submukosa (Som oftest)
- Kontinuerlig utbredelse fra rektum og proksimalt
- Avflatede haustra
- Kollabert lumen
- Bevart lagdeling (Som oftest)
- Perikolisk fett er og muscularis propria er ikke involvert (Som oftest)

Descendens

Transversum

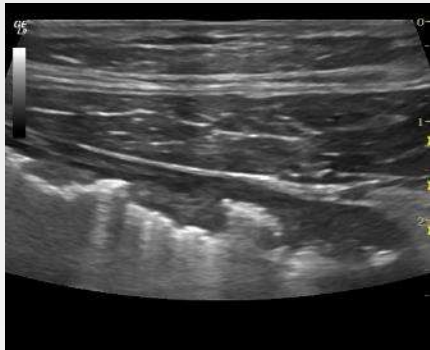

Sigmoideum

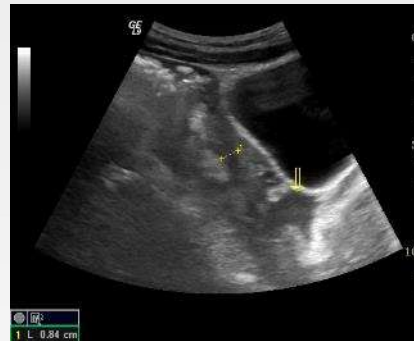

Ulcerøs colitt -flere eksempler

Colon ascendens m/ulcerasjoner

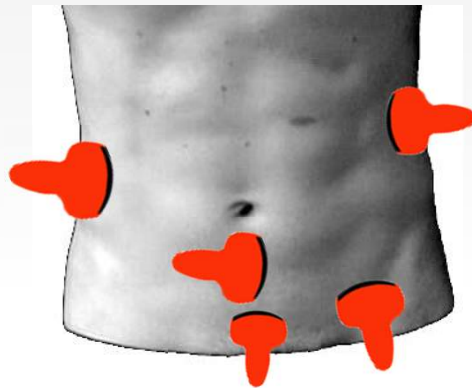
Distale sigmo med pseudopolypper

Col. desc med tom lumen

Colon sigmodeum prox

Proktitt

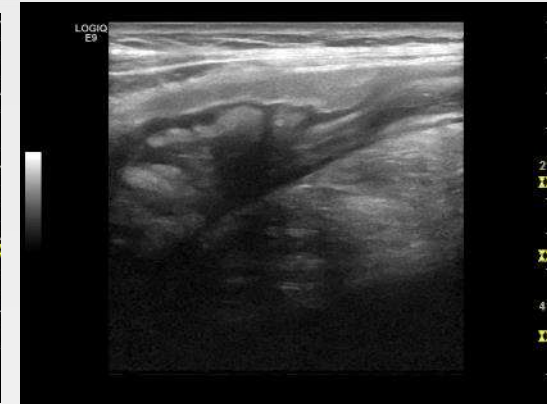

Crohns sykdom -Generell

- Veggtykkelse 3-15 mm
- 3 mm brukt som cut off i kliniske studier
- Flekkvis utbredelse
- Prominent submukosa
- Tap av vegglag indikerer transmural sykdom, ulcerasjoner eller kronisk inflammasjon
- Mesenteriell affeksjon med fettvevsproliferasjon
- Tap av peristaltikk og elastisitet
- Fikserte vinkler
- Avsmalnet lumen

Stenose TI

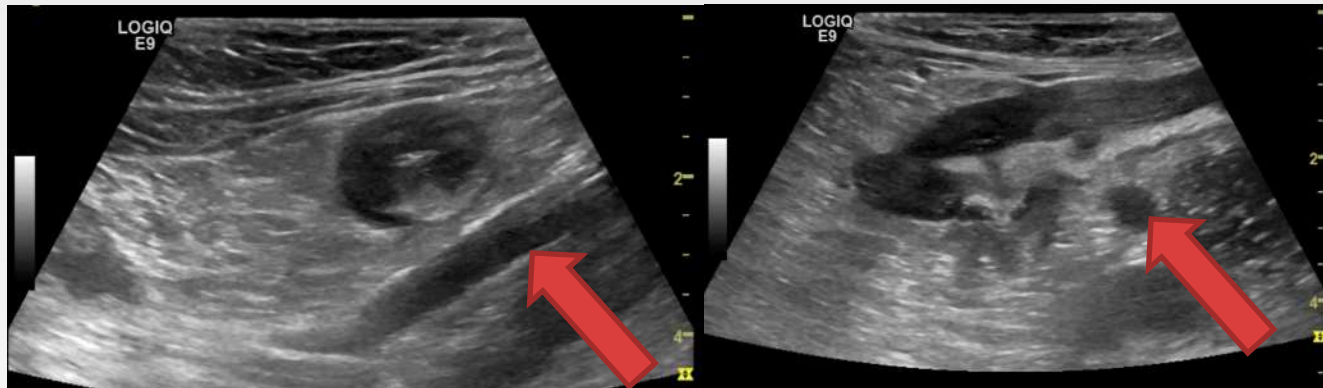
Transmural affeksjon TI

Ulcerasjon og fettvevsproliferasjon TI

Crohns sykdom

-Generelt

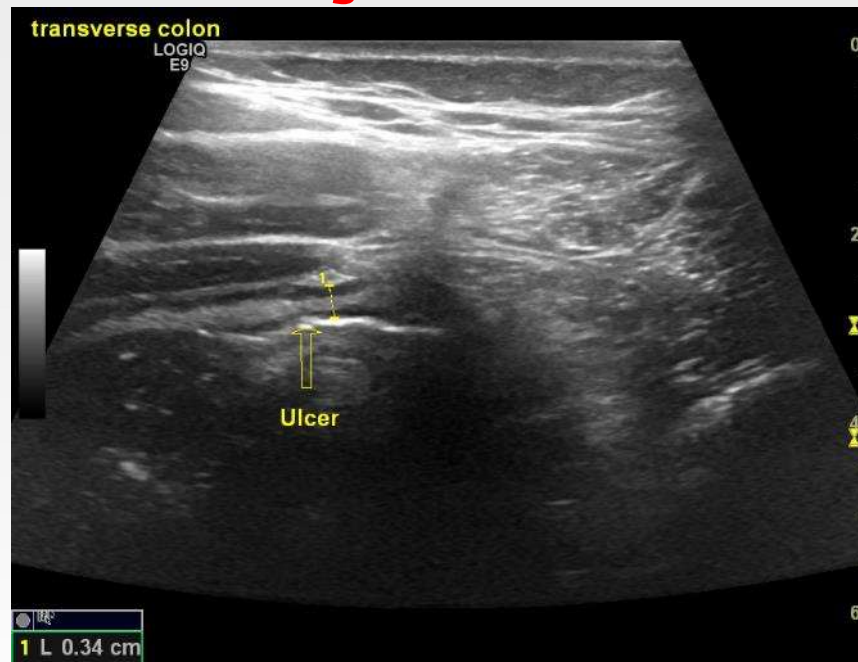

Pasient med sykdom i kolon.

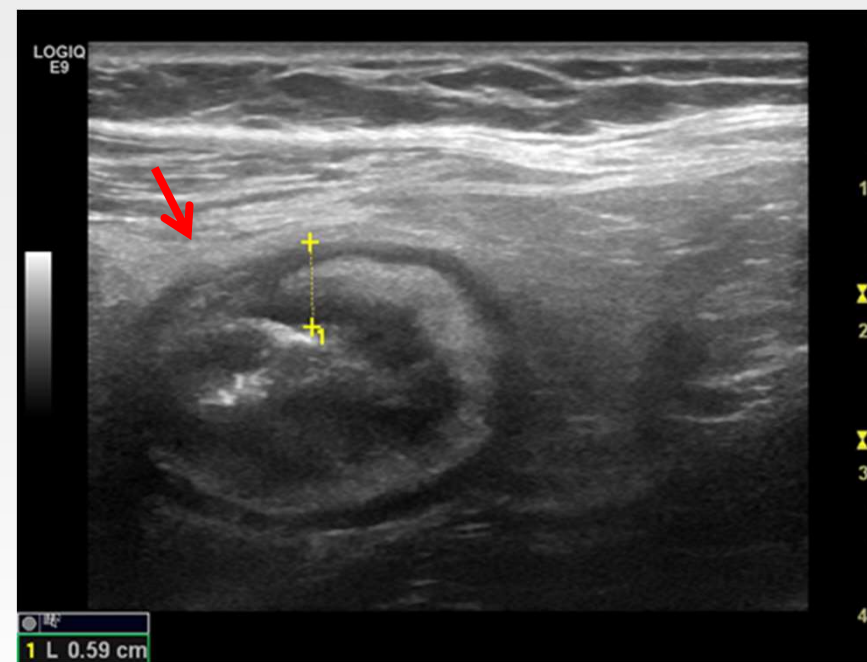
Venstre: Tverrsnitt av sigmo med tap av vegglag og fettvevsproliferasjon. (Rød pil mot A. iliac sin.)

Høyre: Tilsvarende lengdesnitt. Langsgående ulcerasjon i fremre vegg im område med tap av vegglag

Vegglag -Ulcerasjoner

Lite sår i transversum hos Crohnpasient

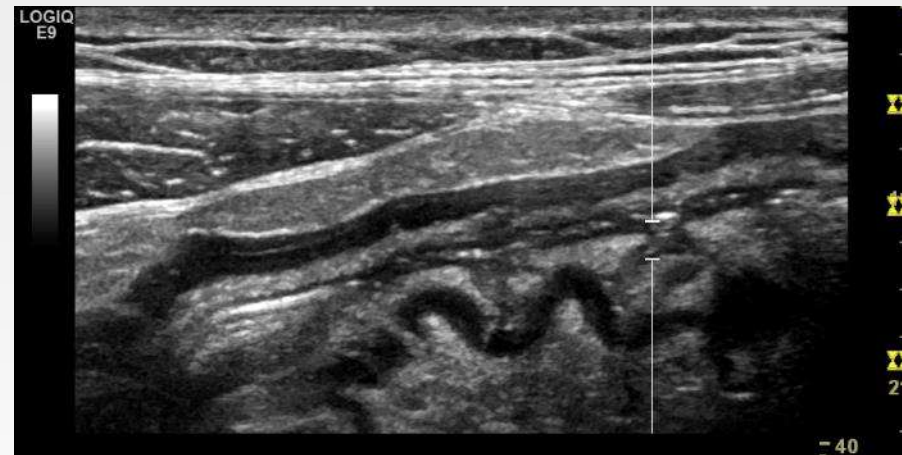
Stort sår i terminale ileum hos Crohnpasient

Ekstramurale funn

-Fettvevsproliferasjon

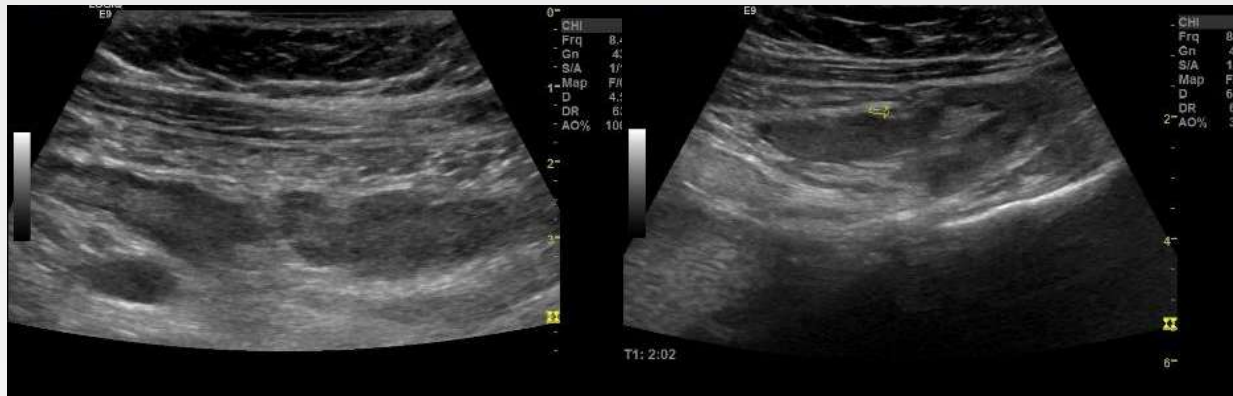
Relativt hypoekkoent og uryddig
→ Gammelt/Kronisk

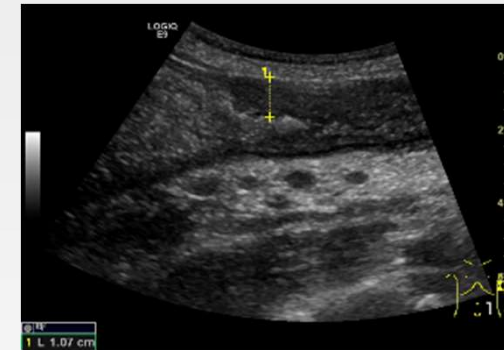
Relativt hyperekkogent og jevnt
→ Nytt/akutt

Ekstramurale funn

-Mesenterielle lymfeknuter

Utbredte konglomerater med reaktive, klart forstørrede lymfeknuter

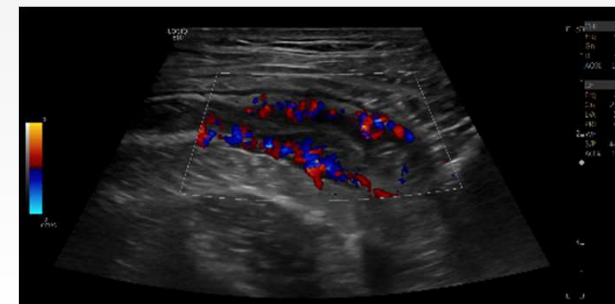
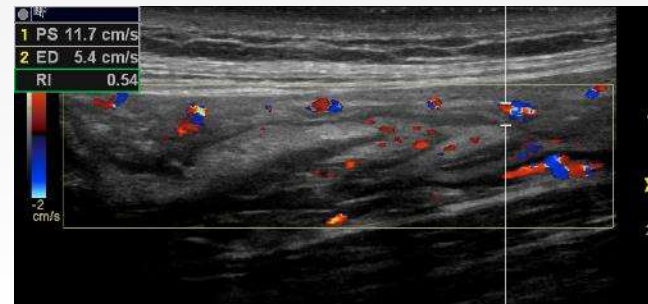
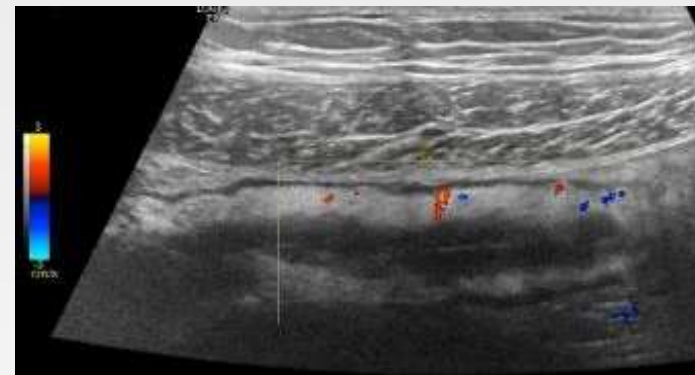

Synlige små lymfeknuter i mesenteriet

-Lymfeknuter sees hyppigere hos CD pasienter og unge

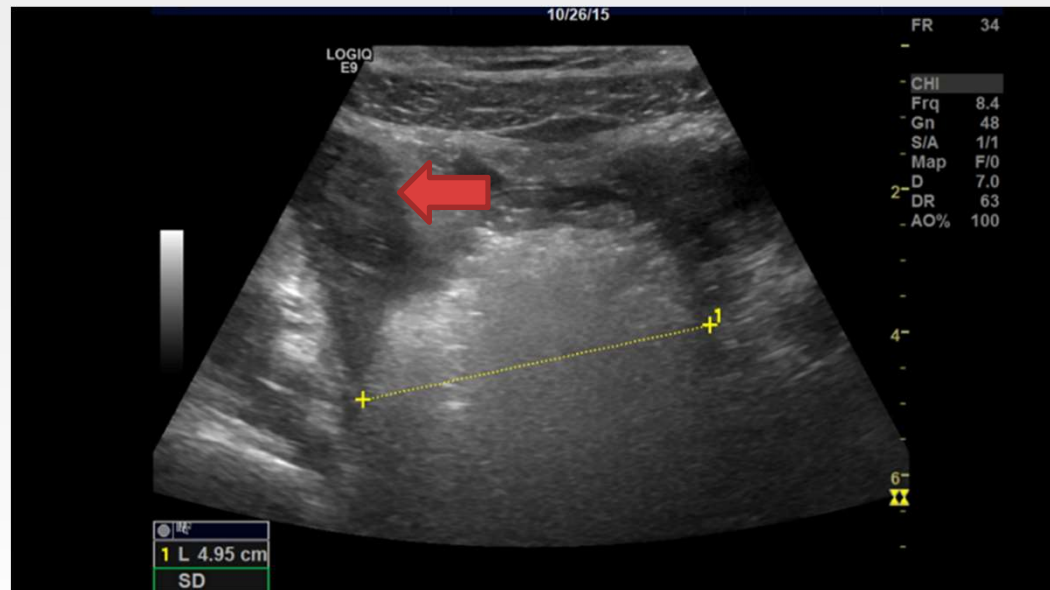
-Vedvarer også etter pasienten er i remisjon.

Blodforsyning -Color/power Doppler-CD

Spalinger et al 2000, Esteban et al 2001, Neye et al. 2004, Drews et al 2009

Komplikasjoner Mb Crohn -Strikturer/stenoser

«Klassisk stenose» i terminale ileum med prestenotisk dilatasjon
(Rød pil mot stenose.)

Komplikasjoner Mb. Crohn -Stenose

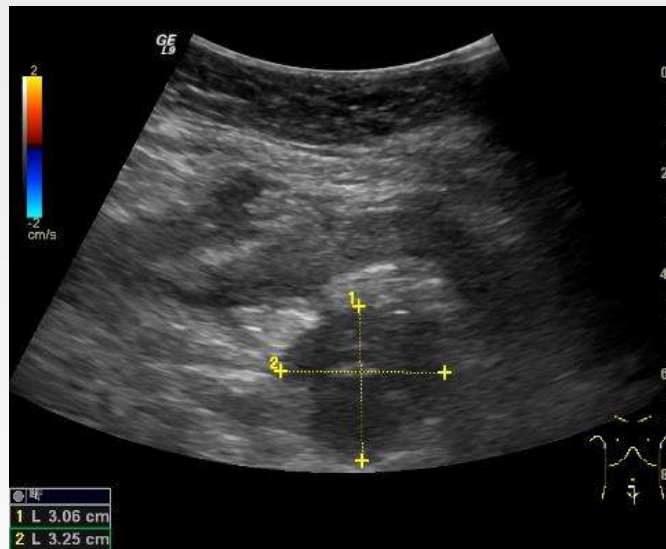

Stenose uten prestenotisk dilatasjon i terminale ileum

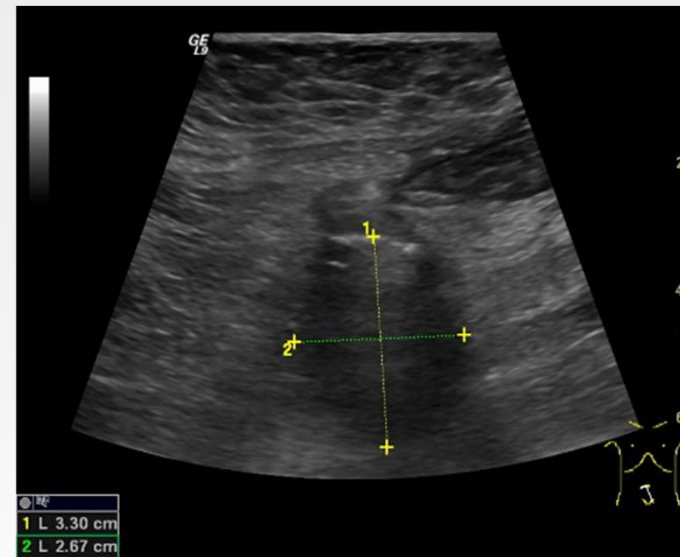

Komplikasjoner

-Abscesser og infiltrater

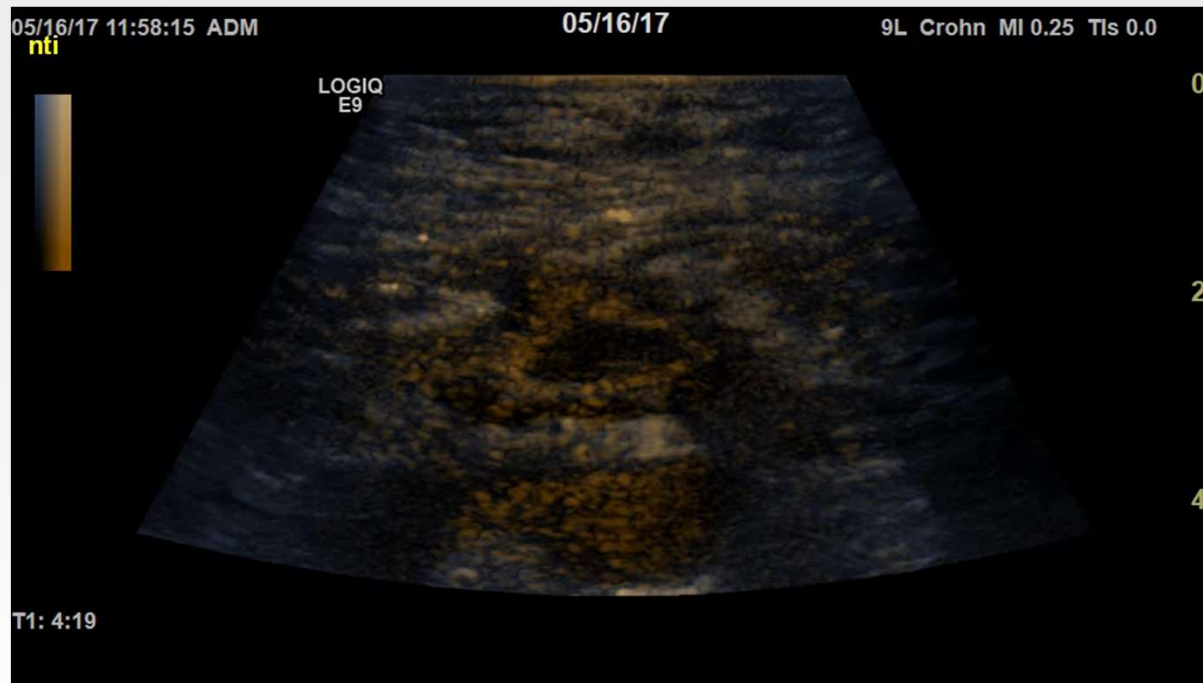

Abscess som kommuniserer til tarm via sinus

I et annet plan sees gassinnhold i abscesshulen mer tydelig

Komplikasjoner Mb. Crohn -Abscesser og infiltrater

Kontrastforsterket ultralyd av hypoekkoisk område ved en tynntarmskonglomerat

Komplikasjoner Mb . Crohn -Fistler og sinuser

«Sveip» over enteroenterisk fistel.

Komplikasjoner Mb. Crohn -Fistler og sinuser

Sinusgang til abscess i bekkenet

Oppsummering og rapport

- Tarmområder IKKE sett
- Patologisk veggtykkelse
- Sykdomsutbredelse
- Vegglag
- Motilitet
- Lumen
- Ekstraintestinal affeksjon

Spørsmål?

---

uib.no